

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ

- ASTRONOMİ -

PROJE EDITÖRÜ: MEHMET AZİMLİ

Kitap Editörü: Yavuz Selim Göl

İLİMYURDU YAYINCILIK: 181

İnceleme-Araştırma

İslam Medeniyetinde Bilim Öncüleri Serisi - 1

ISBN: 978-605-2339-49-7

Kitabın Adı

İSLAM MEDENİYETİNDE BİLİM ÖNCÜLERİ / ASTRONOMİ

Proje Editörü

Mehmet Azimli

Kitap Editörü

Yavuz Selim Göl

Haziran 2021

İç Düzen

İlimyurdu Yayıncılık

Kapak Tasarımı

Yunus Karaaslan

Baskı-Cilt

Enes Basın Yayın ve Matbaacılık Ltd. Şti.

Litros Yolu' Fatih Sanayi Sitesi No: 12/210 Topkapı/İstanbul

Tel: 0212 501 47 63 Sertifika No: 45822

ilimyurdu
yayın ve eğitim bilimler Ltd. Şti.

Molla Gürani Mh. Akkoyunlu Sk. No: 36 Fındıklı- Fatih / İSTANBUL

Tel.: 0212 533 05 35 Faks: 0212 631 53 69

www.ilimyurdu.com info@ilimyurdu.com

Sertifika No: 45032

Bu eserin tüm yayın hakları İlimyurdu Yayıncılık ve Eğitim Hiz. Ltd. Şti'ne aittir. Eleştirel makale ve dergilerde yapılacak kısa alıntılar dışında, bu kitabın bir kısmı veya tamamı, yayıncının izni olmadan yayımlanamaz.

mana
YAYINLARI

2021

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

01 Aralık 2021

YA'KUB B. TARIK (796)

(220089)

Hakan Temir^(*)

"Siddhanta Kitabını Arapçaya Çeviren Astronom"

Hayatı

Fars asıllı mühtedilerden Ya'kub b. Tarık'ın hayatı hakkında yeterli bilgi yoktur. Hakkındaki rivayetler bir kısmı doğrulamaya muhtaç, bir kısmı da satır aralarına gizlenmiş birkaç kelimedenden ibaret haberlerdir. Bağdat'ta doğup, burada tahsil gördüğü kaydedilse de bu bilgi hayat serüvenine uymaz. Zira Abbasilerin ilk döneminde yaşayan Ya'kub doğduğunda Bağdat şehri henüz kurulmamıştı. Bununla birlikte, astronomi ve matematikle uğraşmasından dolayı başkent Bağdat'a davet edilerek ilmi çalışmalarını yürüttüğü ve tahsilini burada sürdürdüğü bilinir. Astronomi ilmini öğrenmek için geldiği şehirde devrin âlimlerinden matematik, mühendislik ilmi ve astronomi okuyarak bu alanlarda ihtisas sahibi olmuştur.

Eserleri günümüze ulaşmayan Ya'kub b. Tarık'ı daha ziyade sonraki dönem bilim adamları ve biyografi yazarları tanıtma cihetine gitmiştir. Endülüslü âlim Sâid el-Endelüsi, astronomi alanında İbrahim el-Fezârî'den sonra en meşhur kişinin Ya'kub b. Tarık olduğunu söylemiştir. Hayatı hakkında detaylı bilgi vermeye çalışan İbn Nedîm *el-Fihrist* adlı eserinde kendisinden şöyle bahsetmek durumunda kalmıştır: "Ya'kub b. Tarık gökyüzünü araştıran bilginler arasında önde gelenlerdendi. Astronomi konusunda yetişip, *Kitâbü Me'rtefa'a min kavsi nısfı'n-nehâr*, *Kitâbü Takfî'i kerdecâti'l-ceyb* ve *Kitâbü'z-zici'l-mahlûl fi's-Sindhind li-derecetin derecetin* adlı eserleri telif etmesiyle bilinirdi." İbnü'l-Kıffî de benzer bilgileri sıralayarak bu alanda meşhur bir isim olmasından bahsetmiştir.

* Dr. Öğretim Üyesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, İslam Tarihi Anabilim Dalı, h.temir@hotmail.com